

1. ÚS JJ621/22-3

AK Advokátní Kancelář
MC Cilínková

Advokátní kancelář
Cilínková & spol. s.r.o.
Bolzanova 1, 110 00 Praha 1
IČO 11953357
e-mail: office@akcilinkova.cz
tel.: 224 221 476
Naše značka: 244628/Mgr. Štuksová

V Praze dne 6.12.2022

Ústavní soud ČR
Joštova 8
600 00 BRNO

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	- 7 -12- 2022 1
Vyřizuje: _____ krát Přílohy: _____	

Stěžovatelka: _____, nar. _____
bytem _____

Právně zastoupena: *Mgr. Magdalenou Dvořákovou Cilínkovou, advokátkou, AK Cilínková & spol. s.r.o. Bolzanova 1, 11000 Praha 1*

Účastníci: **Krajský soud v Hradci Králové**

Vedlejší účastník: Městská nemocnice, a.s.
IČ: 25262238 se sídlem Vrchlického 1504, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
právně zast.: JUDr. Renatou Dobývalovou se sídlem Lhota pod Libčany 104, 503 27 Lhota pod Libčany
za účasti vedlejšího účastníka Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group, IČ: 47116617

ÚSTAVNÍ STÍŽNOST
Podle ust. §72 odst. 1 zákona č. 182/93 Sb. o Ústavním soudu
do výroku II. a IV. rozsudku Krajského soudu
v Hradci Králové ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379

trojnásobně
datovou schránkou
Plná moc k podání ústavní stížnosti a řízení o ní

Přílohy:
rozsudek Okresního soudu v Trutnově ze dne 16.12.2021, č.j. 30 C 206/2017-330
rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379

LUSTRACE
7.12.2022
Zpracovala:

Nepředchází

Žalobou podanou soudu dne 18.7.2017 se stěžovatelka jako žalobkyně domáhala náhrady majetkové škody a nemajetkové újmy při poškození zdraví, ke kterému došlo při operaci dne ve zdravotnickém zařízení vedlejšího účastníka - Městská nemocnice, a.s. ve Dvoře Králové nad Labem.

V průběhu řízení před Okresním soudem v Trutnově bylo prokázáno, že postup vedlejšího účastníka nebyl s přihlédnutím k individualitě pacientky v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy, jednalo se o postup non lege artis, čímž došlo k újmě na zdraví žalobkyně a vzniku nemajetkové újmy v podobě bolestného a ztížení společenského uplatnění a majetkové škody – ztráty na výdělku a nákladů léčení. Okresní soud v Trutnově rozsudkem ze dne 16.12.2021, č.j. 30 C 206/2017-330 žalobě v plné rozsahu vyhověl a zároveň přiznal (výrok X. rozsudku Okresního soudu v Trutnově) žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši Kč k rukám její právní zástupkyně JUDr. Marie Cilínkové.

Proti rozsudku okresního soudu podala žalovaná i vedlejší účastník odvolání, o kterém rozhodoval Krajský soud v Hradci Králové a rozsudkem ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379 výrokem I. rozsudek okresního soudu v odvoláních napadených výrocih potvrdil, výrokem II. výrok X. rozsudku okresního soudu o nákladech řízení změnil tak, že žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 426.766,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobkyně, výrokem III. změnil výrok o soudním poplatku a výrokem IV. rozhodl, že žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobkyni náklady řízení odvolacího řízení ve výši 33.609,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379 výroku II., kterým byl změněn výrok o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně a proti výroku IV., kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení před odvolacím soudem, podává stěžovatelka, původně žalobkyně, prostřednictvím své právní zástupkyně, tuto

ústavní stížnost,

neboť shora uvedeným rozhodnutím došlo k porušení práv obsažených v Listině základních práv a svobod, konkrétně k porušení práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 36 odst. 1 Listiny, dále práva, že každý má právo podnikat a právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací zakotvené v čl. 26 odst. 1 a odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatelka při vědomí toho, že Ústavní soud ČR není „supervizní“ instancí v systému obecných soudů a jeho úkolem je „toliko“ přezkoumávat ústavnost napadených soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jim předcházelo, odůvodňuje prostřednictvím své právní zástupkyně ústavní stížnost takto:

Vzhledem k popsané úloze Ústavního soudu ČR stěžovatelka podává tuto ústavní stížnost, neboť rozhodnutím Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15.9.2022 došlo k porušení ústavních práv stěžovatelky a rovněž její právní zástupkyně, a to práva na spravedlivý proces u stěžovatelky a u právní zástupkyně práva na podnikání a práva získávat prostředky pro své životní potřeby prací.

Okresní soud v Trutnově při rozhodování o výši nákladů řízení za právní zastoupení zcela v soudním řízení úspěšné žalobkyně stanovil odměnu dle ust. § 8 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (AT), z tarifní hodnoty, která byla součtem všech přisouzených dílčích náhrad, tj. bolestného, ztížení společenského uplatnění, ztráty na výdělků a nákladů spojených s péčí o zdraví. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že výše plnění v době započetí jednotlivých úkonů právní služby byla jednoznačně určitelná.

Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací rozhodnutí soudu prvního stupně o nákladech řízení změnil, odměnu právní zástupkyně snížil, když tarifní hodnotu pro určení odměny právní zástupkyně nestanovil dle ust. § 8 odst. 1 AT ze součtu všech přisouzených dílčích náhrad, tj. bolestného, ztížení společenského uplatnění, ztráty na výdělků a nákladů spojených s péčí o zdraví, ale při ocenění nároků na náhradu nemajetkové újmy (nárok na bolestné a ztížení společenského uplatnění) postupoval dle ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, které určuje výši tarifní hodnoty částkou 50.000,- Kč.

Postup krajského soudu při stanovení výše tarifní hodnoty a výše nákladů řízení považujeme za protiústavní. Přestože se jedná o výklad norem jednoduchého práva a navíc podzákoné právní normy, její výklad uvedený v napadeném rozhodnutí je v rozporu se shora citovanými právy zaručenými Listinou základních práv a svobod, což účastníci konkrétního řízení, ale i jejich advokátka, vnímají v rozporu s principem spravedlnosti. **Rozhodnutí o nákladech řízení není vztaheno ke konkrétnímu projednávanému případu, odkazuje pouze na judikaturu, která vznikla v jiných podmínkách a navíc se napadené rozhodnutí nevyjadřuje k argumentům žalobkyně vzneseným v odvolacím řízení. Stěžovatelka se domnívá, že rozhodnutí o nákladech řízení má ústavněprávní potenciál, neboť jeho vadnost zasahuje do ústavně zaručených práv a svobod.**

Rozsudek krajského soudu, kromě odkazu na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 3771/2020 a „ustálenou judikaturu“, neodůvodňuje, proč v tomto konkrétním případě postupuje při stanovení tarifní hodnoty dle § 9 odst. 4 písm. a) AT. Toto ustanovení AT je pro stanovení tarifní hodnoty ve věcech, mimo jiné, osobnostních práv s návrhem na náhradu nemajetkové újmy, čehož se konkrétní případ stěžovatelky netýká.

Případ stěžovatelky se primárně netýká zásahu do osobnostních práv, žalobkyně tvrdila a prokazovala porušení právní povinnosti žalované postupovat při léčení žalobkyně v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy (lege artis) a v příčinné souvislosti s tímto porušením právní povinnosti vznik újmy na zdraví žalobkyně. Jednalo se tedy o prokázání odpovědnosti žalované za újmu na zdraví stěžovatelky, nikoli o věc osobnostních práv s návrhem na náhradu nemajetkové újmy. Užití ust. § 9 odst. 4 AT je tak v rozporu jak s gramatickým výkladem, tak i výkladem systematickým a teleologickým.

Tarifní hodnota sporu jako výše peněžitého plnění, jak stanoví ust. § 8 odst. 1 AT, v době započetí právního úkonu byla od počátku řízení s drobnými odchylkami daná. Konstantní judikaturou bylo pro rozhodování o nákladech řízení ustáleno určení tarifní hodnoty odpovídající výši peněžitého plnění jako částka, která byla soudem přiznána v konečném rozhodnutí, určení výše nákladů řízení tak nebylo pro soudy komplikované.

Je pravdou, že v obdobných případech, kdy žaloba byla zamítnuta a odpovědnost žalované strany za poškození zdraví nebyla prokázána, tehdy tarifní hodnota pro stanovení nákladů řízení vycházela z částky, kterou žalobce žalobou požadoval, aniž by její výše prošla hodnocením soudu. V těchto případech se jednalo často o stanovení výše nákladů, které byly

pro žalující stranu likvidační. Ani v těchto případech ovšem není správné postupovat dle ust. § 9 odst. 4 AT (jak určuje „přelomové“ rozhodnutí NS 25 Cdo 3771/2020), na místě je dle názoru stěžovatelky postupovat dle ust. § 9 odst. 1 AT, neboť nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi a není-li dále stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu částka 10.000,- Kč. Vzhledem k faktu, že v případě neprokázání podmínek odpovědnosti žalované se nezjišťuje hodnota újmy, hodnotu věci nebo práva nelze vyjádřit v penězích, resp. jen s nepoměrnými obtížemi, je namíste postupovat dle ust. § 9 odst. 1 AT, nikoli tyto případy podřazovat pod věci osobnostních práv.

Výše popsaný nesprávný výklad ustanovení AT zasahuje nejen do práva účastníka řízení na spravedlivý proces. Výkladem AT plynoucím z napadeného rozhodnutí a současné judikatury vzniká výrazný nepoměr mezi zastupováním ve věcech odškodnění materiální škody a nemateriální újmy, přestože samotný obsah práce – advokátní činnosti ve věcech nemateriální újmy není odlišný od činnosti ve věcech majetkové škody. Tento nepoměr odměny za práci právního zástupce je v rozporu s právem na spravedlivou odměnu v tom smyslu, že za srovnatelnou práci je nárok na srovnatelnou odměnu. Z pohledu advokáta jako právního zástupce žalobkyně touto dvojkolejností odměny dochází k porušení zásady rovnosti v návaznosti na právo podnikat a právo získávat prostředky pro životní potřeby prací. Tento nepoměr je kompenzován tím, že za neúspěšnou žalovanou, která nehradí očekávatelnou a předvídatelnou částku nákladů řízení, doplácí toto právnímu zástupci úspěšný žalobce, v těchto případech osoba zdravotně postižená, která namísto, aby finanční částku z odškodnění za újmu na zdraví použila ve svůj prospěch, tak platí odměnu právnímu zástupci.

Shrneme-li vše výše uvedené stěžovatelka žádá, aby Ústavní soud deklaroval porušení Ústavou a Listinou základních práv a svobod zaručených práv, zejména práva na spravedlivý proces, práva podnikat a práva získávat prostředky pro životní potřeby prací, ale zejména aby svým názorem v rozhodnutí ať vyhovujícím či zamítavém narovnal rozhodování o nákladech řízení ve věcech nemajetkové újmy.

Vzhledem ke všemu shora uvedenému navrhuje, aby Ústavní soud ČR vydal tento

ústavní náleží:

Výrokem II. a IV. rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379 došlo k porušení práva na spravedlivý proces zaručeného v čl. 36 odst. 1, práva podnikat zaručeného v čl. 26 odst. 1 a právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací zakotvené v čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15.9.2022, č.j. 19 Co 95/2022-379 se ve výroku II. a IV. ruší a věc se vrací Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení.